

Vård- och omsorgsnämnden i Oxelösunds kommun

613 81 Oxelösund

Verksamhetstillsyn avseende korttidsvistelse och myndighetsutövning

BESLUT

Länsstyrelsen avslutar ärendet utan vidare åtgärder.

ÄRENDET

Den genomförda tillsynen har ingått i Länsstyrelsens genomgång av hur länets kommuner tillgodoser familjers behov av korttidsvistelse för barn och ungdomar. Tillsynen har även omfattat myndighetsutövningen inom område funktionshinder för såväl barn som vuxna.

Tillsynen genomfördes den 28 februari 2007. Under tillsynsbesöket fördes en diskussion med ordförande i nämnden, vård- och omsorgschefen, enhetschefer och biståndshandläggare kring hur Oxelösunds kommun tillgodoser familjers behov av korttidsvistelse enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Vid tillsynsbesöket genomfördes även granskning av 16 akter. Aktgranskningen berörde såväl barn som vuxna brukare.

KORTTIDSVISTELSE

Vid tillsynsbesöket framkom att Oxelösunds kommun vid månadsskiftet februari/mars 2007 köpte sex korttidsplatser av Nyköpings kommun samt hade en korttidsplats inom den egna kommunen. Under marsmånad planerades ytterligare en korttidsplats på en befintlig gruppbostad i Oxelösund.

Vid tillsynsbesöket framkom dock att Nyköping precis sagt upp fem av sex korttidsplatser, varför det var oklart hur Oxelösund skulle kunna tillgodose behovet av korttidsvistelse som fanns i kommunen – framförallt korttidsvistelse till barn.

Några egentliga alternativ kunde tjänstemännen inte se vid tillsynsbesöket, då avlösarservice inte är en jämförbar lösning för aktuella familjer. Att söka korttidsvistelse på andra orter än i Nyköping är sällan ett bra alternativ då

BESLUT

2(5)

Datum

Dnr

2007-05-28

701-185-2007

resvägen ofta blir för lång för barnen. Särskilt stora problem befarade tjänstemännen då det gällde barn med mycket speciella behov, detta då kompetens utifrån barn med stora funktionshinder inte fanns i kommunen.

Handläggare påtalar även att det i kommunen finns beslut som inte är verkställda avseende korttidsfamilj/kontaktfamilj.

Myndighetsutövning

I Oxelösunds kommun finns en LSS handläggare. Utöver ärenden som avser LSS handlägger hon också ärenden som avser äldreomsorg. Vid tillsynsbesökets genomförande var större delen av handläggarens tjänst vikt till äldreomsorgs-ärenden p.g.a. sjukskrivningar.

Den som är chef för LSS handläggaren är även chef för de socialsekreterare som arbetar med ekonomiskt bistånd.

Utbildning och erfarenhet

Enhetschefen för biståndshandläggningen är socionom och har arbetat som chef inom socialtjänsten sedan år 2000. Hon har arbetat med LSS området sedan juni 2005.

LSS-handläggaren har genomgått Sociala omsorgsprogrammet. Innan dess var hon utbildad till såväl undersköterska som personligassistent. Hon har arbetat som LSS handläggare sedan februari 2006.

Kompetensutveckling, handledning m.m.

Varken handläggaren eller enhetschefen har en regelbunden handledning.

Den vidareutbildning handläggarna inom socialförvaltningen haft har varit en två-dagars utbildning med Ingrid Kenborn utifrån handläggning (SoL och LSS). Det fanns även en utbildningsdag inplanerad i Stockholm för enhetschefen och LSS-handläggaren.

Utbildning som LSS-handläggaren efterfrågat var utbildning kring samtalsmetodik.

Alla biståndshandläggare träffar enhetschefen varje morgon för att diskutera ärenden.

Riktlinjer och rutiner

Vid tillsynsbesöket fanns inga riktlinjer kring LSS. En tjänsteman höll på att arbeta fram sådana.

Barns bästa

Enhetschefen anger att de i alla ärenden arbetar med barns bästa som utgångspunkt. Något särskilt forum för att diskutera barns bästa finns dock inte.

Jämställdhet

Inga diskussioner förs kring jämställdhetsaspekter i handläggningen.

Enhetschefen har gått en utbildning på Länsstyrelsen kring jämställdhet, men arbetet är bara i sin början. Någon internutbildning kring jämställdhetsaspekter har inte skett ännu.

Samverkan

Handläggaren anger att hon samarbetar med NP¹ centrum och habiliteringen. Viss samverkan sker även med skolan även om det inte förekommer regelbundna träffar.

Aktgranskning

Huvuddelen av akterna förvarades i huvudsak i ett särskilt valv, andra akter fanns på en områdeschefsrums i "vagga", som är låsbar men inte brandsäker.

Av de akter som granskats som är äldre än 1 år kan konstateras att ansökan i flertalet av fall saknas. Det framgår inte alltid vilken insats som söktes, eller vem som sökt insatsen. Tydliga behovsbedömningar saknas i flertalet av de granskade akterna, likaså saknades ofta personkretsbedömningar.

Exempel på vanligt förekommande saker var att flera år gamla ansökningar om insatser fanns, men att beslut saknas. Handskrivna lappar om att det finns ex. ledsagarservice förekommer. Uppgifter om arvode och omkostnader till kontaktpersoner fanns i brukarens akt.

Av de nyare akterna framkommer att:

Utredningarna innehåller såväl vem som ansökt om insats, vilken insats som söktes, aktuell situation, brukarens behov och målsättning med insatsen. Vid behov finns läkar- alt. psykolog utlåtande för att styrka personkrets. Journalanteckningarna skrivs och förvaras i datorn.

Gemensamt för samtliga akter är att det inte framgår att utredningen är kommunicerad med brukaren. När det är noterat att kommunikering skett är tidpunkten efter det att beslut är fattat.

Rutiner saknas för "kontroll" om insatsen är verkställd.

¹ Neuropsykiatriskt centrum

Ingen av de akter som Länsstyrelsens granskat innehöll en individuell plan enligt LSS 10§. Däremot fanns individplaner för daglig verksamhet och för boende, vilket inte är att jämföras med individuella planer enligt LSS, som syftar till att främja samverkan mellan olika insatser utifrån brukarens individuella behov.

Registeruppgifter om vem som är god man/förvaltare saknas i akterna. På förfrågan anger handläggaren att hon ofta får dessa uppgifter muntligt från Överförmyndaren.

LÄNSSTYRELSENS KOMMENTARER OCH BEDÖMNING

*"Handläggarna arbetsuppgifter är på många sätt samma som för handläggare inom övriga socialtjänsten. Utmärkande för arbetet att bedöma behov och besluta om bistånd och insatser för personer med funktionshinder är bl.a. att handläggaren måste ha god kunskap om Socialtjänstlagen (SoL) och Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och lagarnas relation till varandra. Andra särdrag är att det sällan handlar om tillfälliga insatser som kan upphöra. Behovet av stöd kan vara livslångt men stödet måste anpassas utifrån den enskildes ålder, situation m.m. Handläggaren arbetar också ofta med människor i olika åldrar."*²

Socialstyrelsen har identifierat ett antal områden som har betydelse för handlägningsprocessen. De områden som handläggaren behöver ha såväl teoretiskt kunnande som praktiska färdigheter och förhållningssätt inom är:

- kunskap om funktionshinder och dess konsekvenser
- kunskap om samhället, reformer och stödsystem
- kunskap om juridik
- kunskap om utredning, bedömning och dokumentation
- kunskap om information och samtal
- kunskap om samarbete och samordning
- kunskap om insatser och genomförande
- kunskap om uppföljning, utvärdering och utveckling samt
- förhållningssätt och bemötande

För att kunna nå dit anser Länsstyrelsen att en LSS handläggare skall ges:

- möjlighet till fortbildning
- möjlighet till handledning
- stöd i det dagliga arbetet

Länsstyrelsen kan konstatera att det är en markant skillnad i handläggningen före 2006 och det senaste året. De senare akterna innehåller väsentlig information i utredningarna. De äldre ärenden som Länsstyrelsen granskat kan inte anses uppfylla kraven på rättssäkerhet varken utifrån att personkrets tillhörighet styrks

² Socialstyrelsen: Socialt arbete med personer med funktionshinder – förslag till kompetensbeskrivning för handläggare s. 8

BESLUT

5(5)

Datum

Dnr

2007-05-28

701-185-2007

eller att det framgår hur behoven har sett ut. Detta faktum gör att många av de befintliga ärendena har varit och är i behov av att prövas om.

Det är Länsstyrelsens uppfattning att då de personer som omfattas av LSS är människor med mycket stora och varierande funktionshinder krävs att handläggaren ges tid till att utreda varje enskilt ärende på ett rättssäkert sätt. Vid tillsynsbesöket framkom att den handläggare som har ansvaret för handläggningen av ärenden enligt LSS och rekrytering av exempelvis korttidsfamiljer använde större delen av sin arbetstid till att handlägga ärenden inom äldreomsorgen. Detta anser Länsstyrelsen vara oroande eftersom människor med stora funktionshinder då riskerar att få vänta längre än nödvändigt på insatser som är väsentliga för deras dagliga liv. Då det gäller korttidsvistelse har Oxelösunds kommun redan idag brukare som står i kö för att få detta.

Det är även Länsstyrelsens åsikt att samtliga akter bör förvaras på ett gemensamt, brandsäkert ställe, detta för att såväl säkerheten för att akterna inte förstörs tryggas och dels för att handläggaren skall komma åt akterna vid ex. telefonförfrågningar.

Ulla Eriksson

Ramona Persson